

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 728/2018
14.11.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и др. због продуженог кривичног дела изнуда из члана 214. став 3. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Николе Пецовског, окривљеног ББ, адв. Ивана Делића, ВВ, адв. Бранка Мунижабе и Николе Станојевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 9/16 од 06.12.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 159/18 од 07.03.2018. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Николе Пецовског, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, браниоца окривљеног ББ, адв. Ивана Делића у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП и браниоца окривљеног ВВ, адв. Бранка Мунижабе у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, док се у осталом делу наведени захтеви, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ВВ, адв. Николе Станојевића, **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 9/16 од 06.12.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 159/18 од 07.03.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору К 9/16 од 06.12.2017. године, изреком под I пресуда Вишег суда у Сомбору К 26/10 од 07.06.2017. године, у целости је стављена ван снаге, а изреком под II окривљени АА, ББ, ВВ и ГГ оглашени су кривим због продуженог кривичног дела изнуда из члана 214. став 3. у вези члана 33. и 61. Кривичног законика и осуђени и то: окривљени АА на казну затвора у трајању од једне године и два месеца у који му се урачунава време проведено у притвору од 12.11.2007. до 12.06.2008. године, окривљени ББ на казну затвора у трајању од две године, у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.11.2007. до 12.06.2008. године, окривљени ВВ на казну затвора у трајању од две године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.11.2007. до

12.06.2008. године и окривљени ГГ на казну затвора у трајању од једне године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 12.11.2007. до 12.06.2008. године.

Истом пресудом оштећени ДД је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Окривљени су обавезани да солидарно накнаде трошкове кривичног поступка у износу и на начин ближе наведен у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 159/18 од 07.03.2018. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљених ГГ лично и бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, а пресуда Вишег суда у Сомбору К 9/16 од 06.12.2017. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-Бранилац окривљеног АА, адв. Никола Пецовски, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, окривљеног ослободи од оптужбе или пак исте укине и предмет врати на поновно одлучивање.

-Бранилац окривљеног ББ адв. Иван Делић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или пак исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

-Бранилац окривљеног ВВ, адв. Бранко Мунижаба, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или пак исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

-Бранилац окривљеног ВВ, адв. Никола Станојевић због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и 2) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Николе Пецовског у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, браниоца окривљеног ББ, адв. Ивана Делића у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП и браниоца окривљеног ВВ, адв. Бранка Мунижабе у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП су неосновани, док у осталом делу наведени захтеви, као и захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ВВ адв. Николе Станојевића, су недозвољени.

Бранилац окривљеног АА, адв. Никола Пецовски, у захтеву за заштиту законитости наводи да је доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, то јест да је прекорачена оптужба, на тај начин што је у чињеничном опису радње извршења предметног кривичног дела у изреци првостпене пресуде изостављено „те је дана 12. новембра 2007. године оштећени предао окр. АА износ од 1.000,00 евра“, а што је према наводима захтева одлучујуће да се утврди да ли је овај окривљени извршилац кривичног дела изнуда за које је оглашен кривим и осуђен или кривичног дела принуда из члана 135. став 1. КЗ, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим.

По налажењу Врховног касационог суда, прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа радњи извршења кривичног дела окривљеног које су описане у оптужном акту, додавањем више криминалних активности, односно додавањем веће криминалне воље окривљеног, којим се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, првостепени суд доношењем побијаних правноснажних пресуда није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА, већ само ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, при чему наведене измене нису извршене на штету окривљеног, јер суд није додавао нове чињенице, већ је изостављањем наведених чињеница окривљеног осудио због мање криминалне активности и тиме мање изражене криминалне воље, односно умањио „криминалну количину“ кривичног дела у односу на оптужницу, крећући се притом у оквиру оптужног акта.

Бранилац окривљеног ББ, адв. Иван Делић, у захтеву за заштиту законитости такође указује да је суд у поновном поступку изреком под II окривљеног огласио кривим због другог кривичног дела са другим чињеничним стањем, и притом није решио предмет оптужбе, па је суд повредио одредбу члана 420. ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП (погрешно у захтеву означено као тачка 7) ЗКП), а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим. Ово са разлога што између оптужби и пресуде мора постојати идентитет у погледу субјективне и објективне истоветности дела, док закон не тражи идентитет у погледу правне оцене дела.

Према одредби члана 420. став 2. ЗКП, суд није везан за предлог тужиоца у погледу правне оцене кривичног дела, а у конкретном случају окривљени ББ, оглашен је кривим у односу на радње које су описане у оптужници надлежног

јавног тужиоца, ради се о истом догађају о коме се суди, а посебно имајући у виду да окривљени није оглашен кривим за теже кривично дело нити већу „криминалну количину“ у односу на оптужбу, имајући у виду криминалне активности и вољу окривљеног описане у оптужном акту.

Стога се неосновано захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ, правноснажне пресуде побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Притом, по налажењу Врховног касационог суда, правилно је првостепени суд нашао да се у радњама окривљеног стичу законска обележја једног продуженог кривичног дела изнуда из члана 214. став 3. КЗ (страна 15 образложења првостепене пресуде), те наведено поступање првостепеног суда не може имати значај битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, како се неосновано наводи у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ.

Бранилац окривљеног ВВ адв. Бранко Мунижаба, у захтеву наводи да је у доношењу првостепене пресуде учествовала као поротник ЂЂ, против које је поднета кривична пријава због кривичног дела кршење закона од стране судије, јавног тужиоца и његовог заменика из члана 360. КЗ, која о томе није обавестила председника Вишег суда у Сомбору, а која чињеница по наводима захтева је разлог за изузеће овог поротника, јер према наводима захтева, је неприхватљиво да поротник под притиском свог „кривичног прогона“ учествује у било ком поступку, из чега произилази да се захтевом указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, постоји уколико је на главном претресу учествовао судија или судија поротник који се морао изузети, дакле, уколико је реч о постојању неког разлога за изузеће предвиђених у члану 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, а не о постојању околности који изазивају сумњу у његову непристрасност, што би евентуално могао бити разлог за изузеће судије, односно судије поротника од судијске дужности у смислу члана 37. став 2. ЗКП.

Како бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости истиче да је учешће судије поротника ЂЂ у доношењу одлуке првостепеног суда у ствари прекршен принцип непристрасности, практично се указује на разлог за изузеће из члана 37. став 2. ЗКП, а не на разлоге прописане чланом 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП, то по налажењу Врховног касационог суда правноснажном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, због чега су супротни наводи захтева оцењени неоснованим.

Бранилац окривљеног АА, адв. Никола Пецовски, окривљеног ВВ, Бранко Мунижаба и адв. Никола Станојевић, указују да је доношењем побијаних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, стим што се у овим захтевима не опредељује о ком се доказу ради и због чега га подносиоци захтева сматрају недозвољеним, а на коме се по одредбама

овог закона не може заснивати одлука суда, већ се оспорава и полемиче са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и оценом доказа (да се пресуде заснивају искључиво на исказу оштећеног, да су беле пластике ипак набављене у фирми „ЕЕ“ из ..., оспорава се налаз и мишљење вештака који се заснива на машини „МЦР 206“), што не представља разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеног и његовог браниоца.

Захтевима браниоца окривљеног АА адв. Николе Пецовског, указује се на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2), захтевима браниоца окривљеног ВВ адв. Бранка Мунижабе на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) а браниоца адв. Николе Станојевића на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, због којих повреда је подношење захтева дозвољено, стим што се не конкретизује у чему се ове повреде састоје, већ се у суштини оспоравају разлози о одлучним чињеницама и полемиче са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама, што све не представља разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеног и његовог браниоца.

Надаље се у захтеву браниоца окривљеног ББ указује на повреде закона из члана 478. став 3. тачка 1), и 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, а окривљеног ВВ адв. Николе Станојевића на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, а које повреде закона не представљају у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљених и њихових бранилаца.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић